

Školní vzdělávací plán školní družiny Základní škola nám. Republiky 9 Znojmo

Děti jsou nejdražšími klenoty,
nejcennějším darem
nejnadanějším příslibem a
hlavně největším bohatstvím,
které lidské společenství má.

J. A. Komenský

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP ŠD

Školní vzdělávací program školní družiny „Škola bez hranic“

1.2. Předkladatel

1.2.1 Název školní družiny

Školní družina Základní školy, Znojmo, náměstí Republiky 9

1.2.2 Adresa školní družiny

Náměstí Republiky 9, Znojmo, 669 02

1.2.3 Jméno vedoucí školní družiny

Jitka Přibilová

1.2.4 Jméno ředitele školy

Mgr. Jiří Šmahaj

1.2.5 Kontakty

Telefon: 515 224 767 (kancelář školy)
515 221 511 (budova náměstí Republiky 14)
732 976 684 (budova park)

E-mail: skola@zsrepubliky.cz

Web: www.zsrepubliky.cz

1.2.6 Další identifikační údaje

IČO: 45671303

IZO školy: 102855919

RED-IZO: 600127737

1.3 Zřizovatel

1.3.1 Název a adresa

Město Znojmo
Obroková 10/12
Znojmo 2
669 02

1.3.2 Kontakty

Telefon: 515 216 111

E-mail: info@muznojmo.cz

Web: www.znojmocity.cz

1.4 Platnost dokumentu

Vzdělávací program pro školní družinu platí od 2. 9. 2013

Č.j.: ZSREP 297/2013

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání zřizované na základě § 118 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 74/ 2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Školní družina dává žákům možnost aktivně trávit volný čas - kompenzovat tak jednostrannou zátěž ze školního vyučování a dále rozvíjet znalosti, schopnosti a dovednosti, postoj i hodnoty získané při vzdělávacím procesu.

Žáci se ve školní družině učí aktivně odpočívat, relaxovat, žít, komunikovat a spolupracovat s ostatními, obhájit si vlastní názor, tolerovat individualitu ostatních dětí a dospělých. Prostřednictvím různých činností (metod a forem práce) pomáhají vychovatelky žákům posilovat svoji osobnost, rozvíjet schopnost seberealizace a schopnost dosahovat úspěchu.

2.1 Základní informace

Školní družina je organizační součástí Základní školy, Znojmo, náměstí republiky 9. Schválená kapacita je **180 žáků**.

Školní družina je členěna na **6 oddělení**, v každém oddělení může být zařazeno maximálně 30 žáků. Každému oddělení je přidělena pracovna (místnost) nebo třída.

2.2 Prostory školní družiny

Škola má tři budovy:

- hlavní budova: Znojmo, náměstí Republiky 9
- vedlejší budovy: Znojmo, náměstí Republiky 14
Znojmo, Čermákova 917

Školní družina využívá ke své činnosti zejména prostory **vedlejších budov**.

V budově na **náměstí Republiky 14** jsou k činnosti družiny využívány 2 místnosti centrální družiny a 1 kmenová třída v 1. patře a 1 kmenová třída v přízemí budovy.

V budově **Čermákova 917** jsou k výchovné činnosti družiny využívány 2 kmenové učebny.

K další (odborné) činnosti využívá družina dále cvičnou kuchyň, učebnu šití, tělocvičnu, venkovní sportovní hřiště, dvůr a přilehlé (oddychové) dětské hřiště.

2.3 Materiální zabezpečení

Místnosti centrální družiny i kmenové třídy, které využívá školní družina ke své činnosti, jsou vybaveny tak, aby účelně vyhovovaly potřebám všech žáků.

Ve všech prostorech družiny (místnosti centrální družiny, kmenové učebny) jsou vybudovány

- **odpočinkové kouty** s koberci,
- dále zde **jsou pracovní prostory** se stoly a židlemi, kde mohou žáci jednak hrát společenské hry a jednak výtvarně tvořit
- a **herní prostory** vybavené herními prvky popř. policemi a skříněmi s hračkami.

Místnosti centrální družiny jsou vybaveny televizorem s videorekordérem a DVD přehrávačem. V prostorách kmenových učeben mohou žáci využívat počítače s připojením na internet.

Oddychové hřiště ve dvorních prostorech budovy náměstí Republiky 14 je vybaveno herními prvky, pískovištěm a dětským domkem.

K ostatnímu vybavení školní družiny patří také různé sportovní pomůcky – míče, švihadla, líný tenis, létající talíře, atd. .

3. Podmínky přijetí a poplatky

Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně.

O přijetí žáka k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti rozhoduje na základě zápisního lístku ředitel školy ve spolupráci s vedoucí vychovatelkou školní družiny.

Poplatky za školní družinu se řídí §14vyhlášky č. 74/ 2005 Sb., jejich výši stanovuje ředitel školy. Poplatky se hradí administrativní pracovníci v kanceláři školy nebo je lze hradit bezhotovostní platbou – bankovním převodem na účet školy, a to buď v měsíčních splátkách, popř. čtvrtletně nebo pololetně.

4. Personální zabezpečení

Výchovu a vzdělávání ve volném čase ve školní družině zajišťují kvalifikované, odborně zdatné a aktivní vychovatelky, které se každoročně v rámci dalšího vzdělávání pedagogů zúčastňují odborných seminářů a kurzů a využívají samostudia ke zvyšování svých pedagogických kompetencí.

4.1 Personální podmínky

Vychovatel (-ka) školní družiny musí splňovat vzdělání stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Vychovatel (-ka) je iniciátorem a průvodcem volného času dítěte, přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Úkolem je probouzet v účastnících aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť se dívat kolem sebe a vnímat náměty. Má podněcovat a rozvíjet přirozenou zvědavost dítěte, jeho chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Veškeré žádoucí projevy pak přiměřeně oceňovat a chválit.

4.2 Náplň práce vychovatele

Náplň práce vychovatele (-lky) školní družiny je:

- zabezpečovat výchovu svěřených žáků v době mimo vyučování
- vytvořit příznivé sociální klima, efektivně jednat se žáky
- vnášet do své práce empatii, projevovat vřelý vztah k dětem
- odborně usměrňovat zájmové aktivity specializovanými metodami výchovné práce, např. vůči problémovým dětem
- provádět návrhy výchovně vzdělávacích opatření a zpracovávat podklady pro koncepci výchovně vzdělávací činnosti dětí se speciálními potřebami
- při stravování ve školní jídelně vykonávat pedagogický dozor nad žáky, učit je kultuře stolování a vytvářet správné návyky při stolování
- zajišťovat pestrou zájmovou činnost dětí zejména při činnostech odpočinkových, rekreačních, tělovýchovných a sportovních, pracovních, výtvarných i hudebních
- znát a umět řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku dětí
- organizovat široké spektrum činností, umět motivovat žáky k zájmovým a rekreačním činnostem
- být ve stálém styku s třídními učiteli – sledovat prospěch a chování svěřených žáků
- zpracovává roční tematické plány
- vypracovává měsíční programy činnosti pro přidělené oddělení
- vést pedagogickou dokumentaci (TK, řád ŠD, příchody a odchody žáků, zápisové lístky, rozvrh služeb aj.)
- pokud to vyžaduje bezpečnost, zúčastňovat se výletů a jiných akcí pořádaných školou (doprava na dopravní hřiště, na plavání apod.)
- úzce spolupracovat se zákonnými zástupci dětí, zúčastňovat se zápisu do prvních tříd
- napomáhat a umožňovat dětem provádět přípravu na vyučování

- učit děti vytvářet si správné návyky společenského chování, osobní hygieny, chování k dospělým a sobě navzájem
- mít právní vědomí

5. Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Stále zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků je neoddělitelnou součástí celého výchovně vzdělávacího procesu – je tedy součástí i všech činností družiny. Cílem školy i školní družiny je vytvářet podmínky ochrany žáků před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy, které by umožnily všem žákům aktivní účast na životě školy a školní družiny.

Všechny prostory školy i školní družiny odpovídají platným bezpečnostním normám. V jednotlivých prostorách družiny jsou rozmístěny lékárničky. Vychovatelky mají k dispozici telefon s kontakty na zákonné zástupce dětí, na lékaře a další bezpečnostní služby (policie, hasiči).

Žáci školní družiny jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví, s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se zejména o přesuny, účasti na různých akcích (sportovních, zábavných, ...), při volnočasových aktivitách.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu, který je chápán jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Školní družina zajišťuje:

- strukturu režimu dne s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- ochranu žáků před možnými úrazy
- klidné prostředí a sociální klima – vede žáky k otevřené komunikaci, vzájemné úctě a toleranci, spolupráci a pomoci druhému, uznání, empatii, respektu, ...

5.1 Vnitřní řád školní družiny

1. Činnost ŠD se řídí § 118 Zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a Vyhláškou č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání.

2. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy. Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. K pravidelné docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, pokud to kapacita dovolí.

3. **Přihlášení a odhlášení dítěte:** Zákonní zástupci přihlásí své dítě vyplněním Zápisního lístku a zaplacením částky určené ředitelstvem ZŠ. Odhlašují písemnou formou a stejně omlouvají děti. Dítě může být vyloučeno při opětovném hrubém porušování kázně a hrubém chování ve skupině.

4. **Pobyt ve ŠD:** Je stanovena termínem zapsaným v Zápisním lístku, dítě odchází samo nebo v doprovodu zákonných zástupců či jiné dospělé osoby, nebo po napsání omluvenky, která mění čas uvedený v Zápisním lístku. Omluvenka obsahuje datum, sdělení, podpis. Zodpovědnost při přechodu žáků ze školy do ŠD má učitel. Pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve ŠD je třeba dbát pokynů vychovatelky.

5. **Organizace činnosti školní družiny:** Účastníci pravidelné docházky do družiny se zařazují do oddělení. Oddělení naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.

Provoz ŠD ranní: 06:00 – 08:00 hod.
odpolední : 11:40 – 17:00 hod.

Provoz ŠD končí v 17:00 hod. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby zákonnými zástupci vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonné zástupce žáka a osoby

uvedené na zápisním lístku, pokud je tento postup bezvýsledný, po ukončení provozu ŠD předá žáka městské policii.

6. Poplatek za ŠD: Platba je prováděna měsíčně, případně na delší období. Platba se provádí v hotovosti u sekretářky školy nebo převodem z účtu. Výjimky schvaluje ředitel školy.

7. Umístění oddělení ŠD a zájmová činnost:

- Umístění jednotlivých oddělení bude upřesněno vždy na počátku školního roku.
- Činnost zájmových kroužků a jejich nabídka upřesní každoročně vedoucí vychovatelka ŠD.
- V rámci činnosti ŠD jsou využívány i další prostory – tělocvična, školní kuchyň, učebna šití, PC učebna, zimní stadion, krytý bazén, ...
- Z důvodu nenarušování činnosti družiny je žádoucí, aby si zákonní zástupci vyzvedávali své děti v době do 13:00 hodin a potom až po 14:30 hodin.
- Ke spojování všech dětí z jednotlivých oddělení dochází v 15:00 hodin v budově náměstí Republiky 14.

8. Zajištění pitného režimu: Po dohodě s rodiči je zajištěno podávání nápojů dvakrát za odpoledne. Současně je možné, aby se dítě napilo pitné vody podle potřeby.

5.2 Režim dne školní družiny

Při příchodu do ranní ŠD se děti věnují individuálním činnostem nebo kolektivním hrám.

Po vyučování předávají vyučující děti vychovatelkám u šaten v budově ZŠ (za dítě, které bylo ve škole a do ŠD se nedostavilo, vychovatelka nezodpovídá). Děti si zde nechávají aktovky a odchází za doprovodu vychovatelek do ŠJ. Vychovatelky dbají na hygienu vázanou na stravování a kulturnost při stolování. Obědvají u předem určených stolů.

Po obědě děti odcházejí do šaten za doprovodu vychovatelek, oblékají se a přecházejí do budovy ŠD. Zde se mohou převléknout a věnují se činnosti určené vychovatelkami.

Děti odchází ze ŠD v doprovodu osob, které jsou uvedeny v zápisním lístku nebo samostatně, pokud tak mají uvedeno v zápisním lístku.

Pokud děti navštěvují zájmové kroužky v ZŠ, vyučující je vyzvedává ve ŠD. Po zájmové činnosti je opět přivádí do ŠD, pokud je již před ZŠ nepředal osobám uvedeným v zápisním lístku nebo dítě neodchází samo dle zápisního lístku.

Pozn.: ŠD - školní družina

5.3 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- **vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání** – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte
- **stravovací návyky a pitný režim** – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí (pití v ŠJ)
- **zdravé prostředí** – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- **bezpečné pomůcky** – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- **ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací** – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli.

- **označení nebezpečných předmětů** – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, tělocvična, zahrada, odborné učebny, ...
- **bezpečnost silničního provozu** – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatelka za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.
- **dostupnost prostředků první pomoci** – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP.

5.4 Psychosociální podmínky

Psychosociální podmínky:

- **pohoda prostředí a příznivé sociální klima** – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- **respektování potřeb jedince** – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
- **věková přiměřenost a motivující hodnocení** – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- **ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy** – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit sociálně-patologickým jevům
- **spoluúčast na životě zařízení** – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následním hodnocení
- **včasná informovanost** – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině.

6. Vzdělávací obsah – cíle vzdělávání a dosažené kompetence

6.1 Cíle vzdělávání

a) Rozvoj osobnosti žáka a jeho schopnosti učení

- Kompenzovat u žáků jednostrannou zátěž z běžného vyučovacího procesu, motivovat žáky k aktivnímu, efektivnímu odpočinku (za využití rozmanitých metod relaxace).
- Podporovat tělesný i duševní rozvoj dítěte.
- Motivovat žáky k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jejich chuť k učení, zájem poznávat, porozumět jevům kolem sebe.
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti.
- Rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se.
- Rozvíjet všechny poznávací a tvůrčí schopnosti žáků, jejich zájmy a nadání.
- Rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi.
- Přiblížit dětem umění v jeho různých formách a podobách.
- Přiblížit žákům důležitost ekologie, naučit žáky myslet ekologicky.
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu.
- Naučit žáky bezpečnému pohybu po městě.

b) Osvojení základních hodnot

- Poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, rovnost všech lidí, soucítění, solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem, životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi.
- Rozvíjet u žáků kamarádství, vést je ke vzájemné komunikaci, spolupráci, rozvíjet jejich schopnost respektovat názory a práci druhých, úspěchy vlastní i druhých.

- Vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty a pro vzájemné sblížení.
- Vést děti k udržování tradic a úctě ke kulturnímu a národnímu dědictví.

6.2 Klíčové kompetence

Kompetence - souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů, které jsou předpokladem k výkonu činností.

6.2.1 Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učení se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení. Žák pozná smysl a cíl učení, má k němu pozitivní vztah, dokáže posoudit vlastní pokrok, určí překážky či problémy bránící mu v učení.

6.2.2 Kompetence k řešení problémů

Žák si všímá dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací. Žák se učí používat různé metody řešení problémů v pracovních i vztahově sociálních situacích, je veden k houževnatosti v případě obtíží a k přijímání zodpovědnosti za výsledek.

6.2.3 Komunikativní kompetence

Dítě ovládá řeč i neverbální komunikaci - dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky, sdělení, myšlenky, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, aktivně se zapojuje do diskuze, umí řešit konflikty, dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí, naslouchat. Komunikace je kultivovaná. Nezapomíná, že komunikace ke správné komunikaci patří i naslouchání druhým.

6.2.4 Sociální a interpersonální kompetence

Žák samostatně rozhoduje o svých činnostech, učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. Uvědomuje si, že odpovídá za své jednání a nese jeho důsledky. Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídí – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, respektuje pravidla týmu. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

6.2.5 Občanské kompetence

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jí bránit. Chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých. Chová se zodpovědně i ve vztahu k prostředí (životnímu prostředí), ve kterém žije a podílí se na jeho rozvoji. Respektuje sociální a kulturní prostředí, etnika a sociální či profesní skupiny. Váží si tradic a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům.

6.2.6 Kompetence k trávení volného času

Žák se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či jednostranné zátěže z vyučování, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času.

6.3 Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání školní družiny vychází a navazuje na školní vzdělávací plán základní školy:
Vzdělávací oblasti základního vzdělávání jsou:

- Člověk a jeho svět (Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví)
- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnosti
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Průřezová témata základního vzdělávání:

- Osobností a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Dopravní výchova
- Finanční gramotnost
- Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi, aj.)

7. Formy vzdělávání

Činnost školní družiny je realizována formou:

- a) pravidelné výchovně vzdělávací činnosti
- b) příležitostnou výchovnou, vzdělávací a tematickou rekreační činností
- c) nabídka spontánních aktivit
- d) osvětová činnost
- e) individuální práce
- f) nabídka spontánních aktivit

7.1 Pravidelná výchovně vzdělávací činnost

Pravidelná výchovně vzdělávací činnost školní družiny je realizovaná v době mimo školní vyučování, a to:

- ranní provoz školní družiny v době 6.00 – 8.00 hodin
- odpolední provoz školní družiny v době 11.40 – 17.00 hod.

V rámci této činnosti mají žáci možnost aktivně a efektivně využívat volného času, vhodně relaxovat (odpočívat), vybírat si přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu, rozvíjet své zájmy, záliby a nadání, rozvíjet stávající a získávat nové klíčové kompetence.

7.2 Příležitostná výchovná, vzdělávací a tematická rekreační činnost

Pro žáky školy a školní družiny pořádají vychovatelky ve spolupráci s pedagogy různé tematicky zaměřené činnosti.

Jedná se zejména o:

- karneval – mikulášská merenda
– vánoční besídky

- pálení čarodějnic
- Den dětí – sportovní odpoledne
- návštěvy aktuálních výstav

7.3 Nabídka spontánních aktivit

- volné hry
- pobyt venku
- dle vlastního výběru dětí

7.4 Osvětová činnost

Osvětová činnost je zaměřena na poskytování informací v oblasti prevence rizikového chování.

7.5 Individuální práce

Individuální práce spočívá ve vytváření podmínek:

- pro rozvoj nadání dětí,
- pro práci s nadanými a mimořádně nadanými dětmi
- pro práci s dětmi se specifickými, vývojovými poruchami učení
- pro práci s dětmi se zdravotním či tělesným handicapem
- pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním.
- pro práci s integrovanými dětmi (pomoc, podpora, povzbuzení)

7.5.1 Práce s nadanými a mimořádně nadanými dětmi

Nadané a mimořádně nadané děti jsou integrovány v rámci běžné třídy školní družiny. Velkou výhodou je, že si děti nemusí zvykat na nový kolektiv a zejména ostatní děti mohou na jejich individuálním programu občas participovat. V rámci individuálního programu bývají nadaní a mimořádně nadaní žáci zapojeni do náročnějších či dalších doplňkových aktivit, které podporují a dále rozvíjí jejich talent a nadání.

V rámci výchovně vzdělávací činnosti školní družiny je zabezpečeno / zabezpečena:

- seznámení vychovatelů / vychovatelek s možnostmi identifikování nadaných a mimořádně nadaných dětí, s možnými postupy a metodami, které mohou ve svých třídách (odděleních) uplatnit
- identifikování nadaných a mimořádně nadaných dětí
- vzájemná aktivní spolupráce pedagogů a vychovatelů
- plánování dalších postupů práce s těmito vybranými dětmi
- rozšíření materiálního zabezpečení (pomůcek) pro práci s nadanými a talentovanými dětmi.

7.5.2 Práce s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni:

- **žáci se zdravotním postižením** (tělesným, zrakovým sluchovým, s vadami řeči, s vývojovými poruchami učení nebo chování, s mentálním postižením a s autismem)
- **žáci se zdravotním znevýhodněním** (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním, lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování)
- **žáci se sociálním znevýhodněním** (rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, žáci v postavení azylantů).

Aby vzdělávání těchto žáků bylo úspěšné, je nutné zejména u žáků se zdravotním znevýhodněním či zdravotním postižením:

- umístit žáka do prostor (třídy) s minimálními architektonickými bariérami
- provést potřebné změny interiéru třídy (dle znevýhodnění / postižení žáka)
- opatřit pro žáka dostupné kompenzační pomůcky přizpůsobené jeho individuálním potřebám a umožnit mu jejich používání
- zohledňovat druh, stupeň a míru postižení
- respektovat individualitu a potřeby žáka.

Žákům se sociálním znevýhodněním je nutné věnovat specifickou péči, kterou v danou chvíli vyžadují.

7.5.3 Asistent pedagoga ve školní družině

V případě, že školské poradenské zařízení doporučí určitému žákovi využití asistenta pedagoga ve školní družině a zákonný zástupce s tím vysloví informovaný souhlas, pak školní družina automaticky toto podpůrné opatření žákovi poskytuje.

7.6 Nabídka spontánních aktivit

Spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatele (-lky) tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatel (-lka) zde funguje pouze jako rádce, dozor. Tato činnost je provozována zejména při odpolední klidové činnosti či při pohybu venku.

8. Obsah výchovy a vzdělávání

Odpočinková činnost

Rekreační činnost

Zájmové vzdělávací činnosti

- společenskovední
- pracovně technické
- přírodovědné
- estetickovýchovné
- sportovní

Příprava na vyučování

Sebeobslužná činnost

8.1 Odpočinkové činnosti

Slouží k zajištění klidu po obědě. Jsou to činnosti klidné, duševní a nenáročné.

Náměty pro odpočinkové činnosti:

- předčítání pohádek, povídek, pověstí
- četba knížek na pokračování
- vyprávění, rozhovory s dětmi
- zpěv písní s doprovodem a hudební hrátky
- klidné stolní a společenské hry
- smyslové hry
- prohlížení knih
- práce s časopisy pro děti
- křížovky, rébusy, hádanky
- odpočinek na koberci
- vyprávění vlastních zážitků (vychovatel – žáci)

- sledování pohádek a filmů
- rozhory o shlédnutých televizních filmových, divadelních představeních a různých zajímavých událostech
- relaxace s hudbou

8.2 Rekreační činnosti

Následují po odpočinkových činnostech. Mají charakter pohybové aktivity pokud možno na čerstvém vzduchu.

Náměty pro rekreační činnosti:

- sportovní a pohybové hry na školním dvoře, hřišti a okolí ZŠ
- hry ulice
- všechny sezónní činnosti (pouštění draka, koulování, bruslení, atd.)
- hry s pravidly – pohybové, míčové
- vycházky
- rozcvičky, dechová cvičení
- soutěživé hry
- volné hry
- zpěv, tanec
- individuální a kolektivní hry v místnosti i venku

8.3 Zájmové vzdělávací činnosti

8.3.1 Zájmové vzdělávací činnosti společenskovední

- poznávání významných objektů v místě bydliště, školy
- seznamování s historickými objekty a památkami
- dodržování tradic školy
- seznamování s lidovými tradicemi, zvyky
- besedy o významných událostech a výročích
- zajímavosti z regionu
- dopravní výchova
- chování ke spolužákům, dospělým
- zdravý životní styl
- ochrana fyzického a duševního zdraví

8.3.2. Zájmové vzdělávací činnosti pracovní technické

- zásady dodržování bezpečnosti při práci
- práce a seznamování s různými materiály
- správná technika práce s nůžkami, lepidlem, pravítkem ...
- práce se stavebnicemi
- práce s počítačem
- vzájemná pomoc, vztah k práci
- Šikovné ruce
- Vaření

8.3.3. Zájmové vzdělávací činnosti přírodovědné

- pozorování přírody a jejich proměn
- práce s naučnou literaturou (encyklopedie)
- ochrana přírody
- soutěže s přírodovědnou tematikou
- besedy o přírodě
- práce s přírodními materiály

- výstavky přírodnin
- vycházky do přírody
- turistický kroužek

8.3.4. Zájmové vzdělávací činnosti estetickovýchovné

- výtvarné (různé výtvarné techniky, hry s barvou, modelování, ilustrace, koláže, netradiční výtvarné techniky a materiály, keramický kroužek)
- hudební (poslech hudby, tanec, cvičení při hudbě, rytmizace, hry se zpěvem, písně a říkadla)
- literárně – dramatické (vypravování, četba, poslech, dramatizace, návštěvy kulturních představení)

8.3.5 Zájmové vzdělávací činnosti sportovní

- rozvíjení pohybových dovedností
- ochrana zdraví
- zásady hry „fair play“
- pravidla sportovních her
- besedy o sportech a sportovcích
- plavání
- bruslení
- pohybové, míčové, štafetové hry
- honičky
- rozcvičky
- zásady zdravého pohybu
- aerobic
- hudebně – pohybový kroužek
- sportovní hry

8.4. Příprava na vyučování:

Probíhá v průběhu ostatních činností formou nenásilného prohlubování získaných znalostí a dovedností.

Náměty pro přípravu na vyučování:

- procvičování učiva – didaktické hry
- procvičování čtení – zábavnou formou
- hry na paměť a postřeh
- hry se slovy a čísly
- práce s dětskými časopisy
- pexesa, puzzle, hádanky, křížovky, kvízy
- péče o školní pomůcky
- pořádek v aktovkách
- individuální vypracování domácích úkolů

8. 5. Sebeobslužné činnosti

Prolínají všemi činnostmi školní družiny v průběhu celého dne.

Jedná se o:

- zásady správného chování
- základní pravidla hygieny
- kultura stolování
- péče o čistotu těla a oděvu
- vytváření estetického prostředí

- dodržování bezpečnosti při všech činnostech ve ŠD

9. Hodnocení dětí a hodnocení školní družiny

Součástí výchovně vzdělávací činnosti školní družiny je:

- hodnocení dětí
- hodnocení vlastní činnosti v rámci školní družiny

9.1 Hodnocení dětí ve školní družině

Hodnocení dítěte je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu, které provádí vychovatel(-ka) průběžně po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout dítěti zpětnou vazbu, prostřednictvím které získá informace o tom, jak danou aktivitu, problematiku zvládl, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má dítě dále postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

9.2 Vlastní hodnocení školní družiny

Hlavním úkolem vlastního hodnocení školní družiny je poskytnout potřebné informace, které mohou zefektivnit její výchovně vzdělávací proces, přinést podklady pro plánování a realizaci jejího dalšího rozvoje.

Vymezili jsme tyto oblasti, které jsou pro chod družiny důležité, na základě kterých chceme její práci hodnotit:

- spokojenost dětí a zákonných zástupců
- zájem dětí o činnosti ve školní družině

9.2.1 Nástroje vlastního hodnocení školní družiny

Mezi nástroje vlastního hodnocení družiny patří:

- rozbor dokumentace družiny
- rozhovory, pracovní schůzky vedení s vychovateli (-lkami)
- rozhovory, pracovní schůzky mezi vychovateli (-lkami) navzájem
- dotazníky pro vychovatele (-lky), děti a zákonné zástupce
- rozhovory se zákonnými zástupci a veřejností
- hospitační a kontrolní činnost

9.2.2 Časové rozložení vlastního hodnocení činnosti školní družiny

- hospitační a kontrolní činnost – v průběhu celého školního roku
- rozhovory, pracovní schůzky vedení s vychovateli (-lkami) – v průběhu celého školního roku
- rozhovory s dětmi, zákonnými zástupci, veřejností – v průběhu celého školního roku
- sebehodnocení práce vychovatelů (-lek) – v průběhu celého školního roku
- hodnocení práce vychovatelů (-lek) vedením školy – 2x ročně

- projednání hodnocení družiny za uplynulý školní rok – na pedagogické radě v měsíci červnu

9.2.3 Hodnocení družiny zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Svoji spokojenost s prací školní družiny, své připomínky a návrhy na zlepšení práce družiny mohou předat vedení školy, vedoucí vychovatelce nebo jednotlivým vychovatelům (-lkám) během rozhovoru nebo prostřednictvím dotazníků.

O spokojenosti zákonných zástupců s prací družiny svědčí jejich zapojení do přípravy a realizace jednotlivých akcí a jejich hojná účast na většině akcí.

10. Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně (1. – 5. ročník). Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků, tedy dle psychické a fyzické zdatnosti.

Plán školní družiny zahrnuje možné činnosti, ze kterých vychovatelky vybírají dle aktuálního složení svého oddělení.

11. Vzdělávací oblasti školní družiny

<p>1. téma - Už jsem školák! Tento tematický blok je adaptační. - vítáme nové prvňáčky - seznámíme děti (rodiče) se školou a okolím - poznáváme se (vyprávění o sobě, rodině, zálibách) - poznáváme školní prostředí, okolí školy a učíme se v něm žít - vytváříme nový kolektiv, osvojujeme si režim dne a řád ŠD - ve vyprávění, kresbě a písničkách se vrátíme k prázdninám - sportujeme a hrajeme si na školním hřišti - na vycházkách pozorujeme změny v přírodě</p>	<p>Návaznost na téma: Místo, kde žijeme Lidé a čas Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody</p>	<p>Rozvíjené kompetence: komunikativní občanské k učení k řešení problému sociální k trávení volného času k učení</p>
<p>2. téma - Barvy podzimu - besedujeme o podzimu, výtvarně jej ztvárňujeme - všímáme si změn v přírodě - pozorujeme a zapisujeme počasí - poznáváme podzimní plody, kreslíme je a modelujeme - vyrábíme draky - zpíváme písně o přírodě, tančíme - využíváme pěkného počasí k hrám v přírodě</p>	<p>Návaznost na téma: Rozmanitost přírody Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví</p>	<p>Rozvíjené kompetence: komunikativní k učení k řešení problémů k trávení volného času k učení sociální k trávení volného času</p>

<p>3. téma - Vánoce, Vánoce přicházejí..... - vyprávíme si o tradici Mikuláše a čerta, kreslíme a vyrábíme postavy Mikuláše a čerta - seznamujeme se s tradicí adventu - připomínáme si zvyky a obyčeje vánoční doby - posloucháme a nacvičujeme vánoční písně a koledy - provádíme ván. výzdobu družiny - otužujeme se, chodíme do přírody</p>	<p>Návaznost na téma: Lidé kolem nás Lidé a čas Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme Člověk a jeho zdraví</p>	<p>Rozvíjené kompetence: k učení k trávení volného času komunikativní k trávení volného času</p>
<p>4. téma - kouzlo paní Zimy - pozorujeme zimní přírodu, poznáváme stopy zvířat na sněhu - vyprávíme si o životě zvířat v zimě, krmíme ptáky v krmítku - využíváme zimní radovánky, stavíme sněhuláky, sněhové stavby, vyšlapáváme obrazy na sněhu, soutěžíme v hodu na cíl sněhovými koulemi - kreslíme a malujeme zimní přírodu - vyrábíme sněhové vločky - povídáme si o masopustu, vyrábíme masky - učíme se nové lidové a autorské písně zimní tematikou</p>	<p>Návaznost na téma: Rozmanitost přírody Člověk a zdraví Rozmanitost přírody Lidé a čas</p>	<p>Rozvíjené kompetence: k učení sociální komunikativní k trávení volného času k řešení problému k učení</p>
<p>5. téma - Vítej, jaro! - sledujeme jarní změny v přírodě - připravujeme se na Velikonoce, besedujeme o tradici, velikonočních zvycích, zdobíme kraslice, vyzdobíme družinu - kreslíme a malujeme jarní květiny, mláďata - pozorujeme jarní práce zemědělců - připomínáme si základy dopravní výchovy - sportujeme na školním hřišti, hrajeme hry v přírodě - zpíváme, tančíme, učíme se písně s jarní tematikou</p>	<p>Návaznost na téma: Rozmanitost přírody Lidé a čas Rozmanitost přírody Lidé kolem nás Člověk a zdraví Lidé a čas</p>	<p>Rozvíjené kompetence: k učení komunikativní k učení k trávení volného času k řešení problému sociální</p>
<p>6. téma - Sport a zábava - vyprávíme si o maminkách, vyrábíme dárky ke Dni matek - hrajeme míčové hry, pořádáme</p>	<p>Návaznost na téma: Lidé a čas Člověk a zdraví</p>	<p>Rozvíjené kompetence: komunikativní sociální</p>

fotbalový turnaj, netradiční olympiádu, soutěžíme v atletice - povídáme si o Dnu dětí, připravujeme oslavu - vyrábíme letní koláže, motýly - pozorujeme přírodu, rozeznáváme léčivé byliny	Lidé kolem nás Rozmanitost přírody	komunikativní k trávení volného času
---	---	---